

ΕΤΟΣ 68ον

4 Οκτωβρίου 2020

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 40 (3514)

ΑΓΑΠΩ ΜΟΝΟ ΑΥΤΟΥΣ ΠΟΥ ΜΕ ΑΓΑΠΟΥΝΕ;

Γιατί οί άνθρωποι έχουμε τήν τάση νά αγαπούμε μόνο αυτούς πού μās αγαπούνε; Ὁ Χριστός ἀναφέρει ὅτι «οί ἀμαρτωλοί αγαπούν αυτούς πού τούς αγαπούν» καί ζητᾶ ἀπό τούς χριστιανούς «νά αγαπούν τούς ἐχθρούς τους», νικώντας τήν τάση πού ὁ ἄνθρωπος ἔχει ἀναπτυγμένη μέσα του γιά τήν ὠφέλεια καί τό συμφέρον του (Λουκ. 6,32 καί 35). Καί ἀναφέρει ὅτι ὅσοι νικήσουν τό συμφέρον καί τήν ὠφέλεια θά λάβουν χάρη, εὐλογία ἀπό τόν Θεό.

Εἶναι σημεῖο τῆς ἀπομάκρυνσης τοῦ ἀνθρώπου ἀπό τή σχέση μέ τόν Θεό ἡ ἀγάπη μόνο σ' αυτούς πού μās αγαπούν. Καί δέν εἶναι εὐκόλη ἡ ἀνατροπή αὐτῆς τῆς στάσης. Ὁ ἄνθρωπος δέν διδάσκεται εὐκόλα ἀπό παραδείγματα. Ἐχοντας ἀπομακρυνθεῖ ἀπό τόν Θεό καί τή σχέση μαζί του, εἶναι συνήθως πρόθυμος νά ἀγαπήσει καί νά ἀποδεχθεῖ αυτούς πού τόν αγαπούνε, αυτούς πού ἀνταποκρίνονται στίς ἐπιθυμίες του, αυτούς μέ τούς ὁποίους τά συμφέροντά του ταυτίζονται. Δυσκολεύεται νά ἀγαπήσει ὅσους δέν τόν βλέπουν ὅπως ὁ ἴδιος θά ἤθελε, πόσο μάλλον τούς ἐχθρούς του. Καί σημάδια αὐτῆς τῆς ἀδυναμίας εἶναι ὁ θυμός, ἡ ἄρνηση τῆς συγχώρεσης, ἡ ἐπιθυμία γιά ἐκδίκηση.

Ἀγάπη καί ταπείνωση

Ὁ δίχως Θεό πολιτισμός θεωρεῖ φυσική τήν ἀνταπόδοση τῆς ἀγάπης μόνο σέ ὅσους μās αγαπούνε. Ἡ ἐκδίκηση εἶναι ἀνεκτῆ, κάποτε καί δικαιολογημένη. Γι' αὐτό καί σέ πολλά μέρη τοῦ κόσμου ἐπιτρέπεται, γιά παράδειγμα, ἡ θανατική ποινή γιά βαριά ἐγκλήματα. Ἀγάπη, ὅμως, σημαίνει κατανόηση τῆς ἀμαρτίας στήν ὁποία βρίσκονται ὅσοι μās ἀδικοῦνε. Ταυτόχρονα, ἀγάπη σημαίνει κατανόηση ὅτι συχνά κι ἐμεῖς εἴμαστε ὑπαίτιοι γιά τήν ἐχθρότητα τῶν ἄλλων. Ὅχι μόνο γιά τόν λόγο ὅτι

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Λουκ. ζ' 31-36)

«Γίνεσθε οὖν οἰκτίρμονες»

Εἶπεν ὁ Κύριος· Καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς ὁμοίως. Καὶ εἰ ἀγαπᾶτε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστί; καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ τοὺς ἀγαπῶντας αὐτοὺς ἀγαπᾶσι. Καὶ ἐὰν ἀγαθοποιῆτε τοὺς ἀγαθοποιῶντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστί; καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ τὸ αὐτὸ ποιοῦσι. Καὶ ἐὰν δανείζητε παρ' ὧν ἐλπίζετε ἀπολαβεῖν, ποία ὑμῖν χάρις ἐστί; καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ ἁμαρτωλοῖς δανείζουσιν, ἵνα ἀπολάβωσι τὰ ἴσα. Πλὴν ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, καὶ ἀγαθοποιεῖτε, καὶ δανείζετε, μηδὲν ἀπελπίζοντες· καὶ ἔσται ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς, καὶ ἔσσεσθε υἱοὶ τοῦ Ὑψίστου· ὅτι αὐτὸς χρηστός ἐστιν ἐπὶ τοὺς ἀχαρίστους καὶ πονηροὺς. Γίνεσθε οὖν οἰκτίρμονες, καθὼς καὶ ὁ Πατὴρ ὑμῶν οἰκτίρμων ἐστίν.

Ἴσως μέ τή στάση μας τούς δυσκολέψαμε ἢ ὀδηγήσαμε τή ζωή μας σέ σύγκρουση μαζί τους, ἀλλά καί γιατί ἡ ἀδικία καί ἡ ἐχθρότητα μᾶς δεῖχνει τά ἀληθινά μας μέτρα. Μᾶς κρατᾶ ταπεινοὺς. Μᾶς κάνει νά συνειδητοποιήσουμε ὅτι, ὅσο κι ἂν προσπαθήσουμε, δέν μπορούμε νά ἔχουμε πάντοτε εὐχαριστημένους τούς ἄλλους. Ὅτι δέν εἶναι οἱ ἄλλοι ὅπως τούς θέλουμε ἑμεῖς. Ὅτι δέν εἴμαστε ἑμεῖς ὅπως μᾶς θέλουν οἱ ἄλλοι. Κι αὐτό εἶναι ἀφορμὴ νά μένουμε ταπεινοί. Ἄς μὴ λησμονοῦμε ἀκόμη ὅτι ὑπάρχει καί ὁ φθόνος τοῦ διαβόλου, ὅπως καί ἡ κακία πού οἱ ἄνθρωποι χαρακτηῖρες ἔχουν ἐπιλέξει ὡς στάση ζωῆς, πού δέν μπορεί νά ἀλλάξει ἀπὸ ἑμᾶς. Κάποτε τά συμφέροντα εἶναι τόσο ἰσχυρά, πού ἀπαιτοῦν τή συντριβὴ μας, μόνο καί μόνο γιατί τούς ἐνοχλεῖ ἡ παρουσία μας.

«Ὑπὲρ τῶν μισούντων ἡμᾶς»

Ἡ Ἐκκλησία, στήν ἀκολουθία τοῦ μεσονυκτικοῦ καί στήν ἀκολουθία τοῦ ἀποδείπνου, δηλαδή στήν πρώτη καί τελευταία ἀκολουθία τῆς κάθε ἡμέρας, ἀναπέμπει μία δέηση: «ὑπὲρ τῶν μισούντων καί ἀγαπώντων ἡμᾶς». Ταυτόχρονα, ἔχει ἐπικρατήσει στή θεία Λειτουργία, λίγο πρὶν ἀπὸ τή μεγάλη εἴσοδο, ὁ ἱερέας νά βγαίνει στή ὠραία πύλη καί νά στρέφεται πρὸς τούς πιστοὺς κάνοντας σχῆμα καί λέγοντας «τοῖς μισοῦσι καί ἀδικοῦσιν ἡμᾶς ὁ Θεός συγχώρησον». Ἀλλά καί πρὶν τή θεία Κοινωνία, ἡ Ἐκκλησία ζητᾶ τήν εἰρήνη γιά τόν κάθε χριστιανό, ὅπως καί νά προσέλθει νά μεταλάβει τῶν ἀχράντων μυστηρίων, ἀφοῦ καταλλαγεί μ' αὐτούς πού τόν λυποῦνε, «μετά φόβου Θεοῦ, πίστεως καί ἀγάπης».

Μετάφραση τῆς Εὐαγγελικῆς περικοπῆς

Εἶπεν ὁ Κύριος: «Νά φέρεσθε πρὸς τοὺς ἄλλους ὅπως θά ἠδέλαιτε νά φερδοῦν σ' ἐσᾶς. Ἐάν ἀγαπᾶτε μόνον ἐκείνους πού σᾶς ἀγαποῦν, ποιάν χάριν ἔχετε; Καί οἱ ἁμαρτωλοί ἀγαποῦν ἐκείνους πού τοὺς ἀγαποῦν. Καί ἐάν κάνετε καλό εἰς ἐκείνους μόνον πού σᾶς κάνουν καλό, ποιάν χάριν ἔχετε; Καί οἱ ἁμαρτωλοί τό ἴδιο κάνουν. Καί ἐάν δανείζετε μόνον εἰς ἐκείνους, ἀπό τοὺς ὁποίους ἐλπίζετε νά τά πάρετε, ποιάν χάριν ἔχετε; Καί οἱ ἁμαρτωλοί δανείζουν εἰς τοὺς ἁμαρτωλούς, διά νά πάρουν πίσω τό ἴσον ποσό. Ἀλλά σεῖς νά ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθρούς σας καί νά κάνετε καλό καί νά δανείζετε ὅπου δέν ἐλπίζετε εἰς ἐπιστροφὴν καί ἡ ἀνταμοιβή σας θά εἶναι μεγάλη καί θά εἶσθε υἱοὶ τοῦ Ὑψίστου, διότι αὐτός εἶναι καλός εἰς τοὺς ἀχάριστους καί κακοὺς. Νά εἶσθε λοιπόν φιλεύσπλαγχοι καθὼς καί ὁ Πατέρας σας εἶναι φιλεύσπλαγχος».

(Ἐκ τῆς μεταφράσεως τῆς Καινῆς Διαθήκης τῶν ἀειμνήστων καθηγ. Β. Βέλλα, Ἀρχιμ. Εὐ. Ἀντωνιάδου, Ἀμ. Ἀλιθιζάτου, Γερ. Κονιδάρη, Ἔκδ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ)

Ἡ ὅλες αὐτές οἱ ἀναφορές δέν εἶναι τυχαῖες. Ἀποτελοῦν μία πρόσκληση στόν κάθε χριστιανό νά θυμηθεῖ τά λόγια τοῦ Χριστοῦ στό Εὐαγγέλιο καί νά στραφεῖ πρὸς τόν ἑαυτό του, ζητώντας τή βοήθεια τῆς πίστεως γιά νά ἀλλάξει.

Ἡ Χριστός, τό πρότυπό μας

Τύπος τοῦ χριστιανοῦ εἶναι ὁ Θεάνθρωπος Κύριός μας. Αὐτός προσέλαβε τήν ἀνθρώπινη φύση, γιά νά μᾶς δεῖξει ὅτι εἶναι ἐφικτή ἡ κοινω- νία μέ τόν Θεό, εἶναι ἐφικτή ἡ ἀλλαγὴ τῆς καρδιάς καί τῆς ζωῆς μας. Γιατί ὁ Χριστός συγχώρεσε τοὺς σταυρωτές του, ὅπως καί ὅλους τοὺς ἀνθρώπους γιά τίς ἁμαρτίες τους. Καί ὄχι μόνο τοὺς πρὶν ἀπό τόν ἐρχο- μό του ἢ ἐκείνους πού συνυπῆρξαν μαζί του. Ὁ Χριστός συγχώρεσε ἐκ τῶν προτέρων ὅλους τοὺς ἀνθρώπους ὅλων τῶν ἐποχῶν. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ κάθε ἀνθρωπος ἔχει τήν ἐλευθερία του ὡς χαρακτηριστικό καί δωρεά ἀπό τόν Θεό, ἐπαφίεται σ' αὐτόν ἂν θά καταστήσει ἐνεργή τή συγχώρε- ση τοῦ Θεοῦ. Ἡ κίνηση πού χρειάζεται ὁ ἀνθρωπος νά κάνει περιλαμβάνεται στήν Κυριακή προσευχή: «καί ἄφες ἡμῖν τά ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καί ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν».

Στήν ἐποχή μας χωρίζουμε τοὺς ἀνθρώπους σέ δικούς μας καί ξέ- νους. Δημιουργοῦμε ἐχθρούς, γιά νά δικαιολογοῦμε τήν ὑπαρξή μας, τήν προσωπικότητά μας, τήν ἰδεολογική μας ἔνταξη. Ἡ Ἐκκλησία, χωρίς νά ἀρνεῖται τή διαφορετικότητα τῶν ἀνθρώπων, δέν θά πάψει νά ζητά τήν ἐφαρμογὴ τῶν λόγων τοῦ Χριστοῦ, δηλαδή τήν ἀγάπη καί πρὸς

4 Ὀκτωβρίου 2020: ΚΥΡΙΑΚΗ Β΄ ΛΟΥΚΑ

Ἱεροθέου ἀρεοπαγίτου, πρώτου ἐπισκόπου Ἀθηνῶν (α΄ αἰ.).

Ἦχος: πλ. δ΄ – Ἐωθινόν: ΣΤ΄ – Ἀπόστολος: Β΄ Κορ. στ΄ 16 - ζ΄ 1 – Εὐαγγέλιον: Λκ. στ΄ 31-36.

Ἡ ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ: 11 Ὀκτωβρίου, Δ΄ Λουκᾶ.

Ἀπόστολος: Τίτ. γ΄ 8-15. – Εὐαγγέλιον: Λκ. η΄ 5-15.

τούς ἐχθρούς, εἴτε αὐτὴ ἐκφράζεται μέ τή συγχωρητικότητα, εἴτε μέ τήν προσευχή μας γι' αὐτούς, εἴτε μέ τήν κατανόηση τῶν δυσκολιῶν τους καί τήν ταπεινότητα τοῦ ἑαυτοῦ μας. "Ὅσο κι ἂν ἡ ὁδός αὐτὴ εἶναι δύσβατη, εἶναι ἀληθινὰ Χριστοκεντρικὴ καί Χριστομίμητη. Καί ταυτόχρονα, ὁδός αἰώνιας ζωῆς καί κοινωνίας μέ τόν Θεό. Ἡ ὁδός τῆς γνήσιας ἀνθρωπιᾶς, πού περνᾶ μέσα ἀπό τήν πίστη.

π. Θ. Μ.

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΚΑΤΗΧΗΤΩΝ

Ἡ διάρκεια τῶν σπουδῶν εἶναι διετής. Τά μαθήματα τοῦ Α΄ ἔτους πραγματοποιοῦνται κάθε Σάββατο 4:00 ἕως 6:30 μ.μ., καί τοῦ Β΄ ἔτους τήν ἴδια ἡμέρα ἀπό τίς 7:00 ἕως 9:30 μ.μ.

- Προϋποθέσεις: Γίνονται δεκτοί σπουδαστές καί τῶν δύο φύλων, ἡλικίας 18-40 ἐτῶν, ἀφοῦ προσκομίσουν: α. Ἀποδεικτικό σπουδῶν (τουλάχιστον Ἀπολυτήριον Λυκείου), καί β. μία πρόσφατη φωτογραφία.
- Γιά περισσότερες πληροφορίες οἱ ἐνδιαφερόμενοι μποροῦν νά ἀπευθύνονται: α. Στό Γραφεῖο Κατηχήσεως καί Νεότητος τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, τηλ. 210 7272347-348 (καθημερινά 8 π.μ. - 2 μ.μ. ἐκτός Σαββάτου καί Κυριακῆς) β. Στό ἠλεκτρονικό ταχυδρομεῖο: katixisi@apostoliki-diakonia.gr καί γ. Στήν ἴστοσελίδα τοῦ Ὄργανισμοῦ www.apostoliki-diakonia.gr στήν ἐνότητα ποιοί εἴμαστε - Τομέας Κατηχήσεως καί Ὁρθοδόξου Μαρτυρίας.

ΧΑΡΙΣΤΕ ΣΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΠΟΥ ΑΓΑΠΑΤΕ ΘΕΟΛΟΓΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ

«ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ», ἑβδομαδιαῖο φύλλο ὀρθοδόξου πίστεως καί ζωῆς τῆς «Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Ἰασίου 1, 115 21 Ἀθήνα. Ἐκδότης - Διευθυντής: Μητροπολίτης Φαναρίου Ἀγαθάγγελος. Σύνταξη, τηλ. 210.7272.331. Διεκπεραίωση, τηλ. 210.7272.388. Ὑπό τῶν ἱερῶν ναῶν διανέμεται δωρεάν. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἡ «ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ» σ΄ ὅλο τόν κόσμον μέσω Διαδικτύου: www.apostoliki-diakonia.gr